

[Ernst Schmidt]

byerne og man ikke samtidig kan gavne regeringen, så er der jo visse hensyn at tage. Så kommer man sukker på, som jeg sagde før, og kommer med et forslag til en motiveret dagsorden, der ser ud, som om den er det samme. Der står jo heri, at »idet folketingset opfordrer regeringen til ved godkendelsen af regionplanerne at sikre, at befolkningstilvæksten kan«, og så kommer der noget, der kaldes »fordeles på en sådan måde, at man respekterer det udbredte ønske om en sikring af landsbyerne og de små bysamfunds fremtidsmuligheder«. Det er en centralisering ad bagdøren, og det gælder regionplanerne. Det er mig bekendt centralistisk i allerhøjeste grad, og det er også, hvad der er blevet bekendt som »den store nordiske papirkrig«, som udtalt af borgmester Arne Hansen, Vejen. Det er simpelt hen ikke den måde, man gavner landsbyerne på. Fremskridtspartiet vil overhovedet ikke spekulere på det forslag, der er kommet, men vil stemme imod og holde sig til det første forslag, hvis det skulle komme til afstemning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af Westh (S) (se foran)

vedtoges med 82 stemmer mod 14; 49 stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af Svend Erik Hovmand (V) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.00.

Det er hensigten, at der derefter er forhandling til kl. 22.00 – i det længste. Punkter, som ikke er behandlet kl. 22.00, vil blive udsat til et senere møde.

Mødet udsat kl. 17.57

Mødet genoptaget kl. 19.00

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Forhøjelse af pensions- og hustrutillæg).

(Lovforslag nr. L 103. Fremsat 23/1 80).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 5 opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af ydelser).

(Lovforslag nr. L 104. Fremsat 23/1 80).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Forslaget går ud på at give pensionisterne en forhøjelse af pensionen, der svarer til de forhøjelser, som gives på arbejdsmarkedet i 2. overenskomstår; det drejer sig om forhøjelser på ca. 1,3 pct. af pensionen. Der foreslås en tilsvarende forhøjelse af hustrutillægget og af lømpepengebeløbet til pensionister, der er indlagt på plejehjem.

Vi kan tiltræde forslaget.

Brixtofte (V):

Venstre kan tilslutte sig, at man bruger det foreslåede beløb til det omhandlede formål, men venstre er skeptisk over for den måde, pengene skal anvendes på. Venstre ser gerne, at man fordeler beløbet på både folkepensionens grundbeløb og de indtægtsbestemte tillæg.

Agnete Laustsen (KF):

Det er naturligt, at der på baggrund af den hurtigt accelererende stigning i vort pris- og omkostningsniveau er behov for at tilgode i særlig høj grad pensionisterne. Det konservative folkeparti havde unægtelig hellere set, at regeringen havde evnet at gennemføre en indkomstpøolitik, der havde holdt inflationen i ave, men det er som bekendt ikke lykkedes. Vi må derfor søge at mildne de økonomiske vanskeligheder for den del af befolkningen, som ikke har mulighed for at skaffe sig kom-

[Agnete Laustsen]

pensation for højere leveomkostninger, og det vil efter de her foreliggende lovforslag sige folke-, invalide- og enkepensionister og pensionister på pleje- og alderdomshjem.

Regeringen mener, at den foreslåede forhøjelse, som vi jo alle sammen må erkende er beskeden, udelukkende skal komme de dårligst stillede pensionister til gavn, og foreslår derfor, at kun pensionstillægget skal forhøjes. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det imidlertid, at regeringen har fundet det rimeligt, at alle pensionister opnår en forbedring af deres vilkår, og det lyder unægtelig, som om der var tale om en generel forbedring.

Jeg vil derfor spørge socialministeren, om der i nær fremtid kan forventes et lovforslag, der tilgodeser alle pensionister.

Jørgen Junior (FP):

Naturligvis kan fremskridtspartiet støtte det foreliggende forslag, men samtidig må det også siges klart og utvetydigt, at forslaget er et bevis på manglende evne. At tilbyde pensionisterne brutto noget i retning af én krone om dagen – og det er kun den ene halvdel af pensionisterne, ikke de pensionister, der nu igen bliver straffet for at have sparet lidt op eller have en lille arbejdsindtægt ved siden af folkepensionen – er et typisk bevis på, at regeringen faktisk ikke evner at leve op til en, lad os bare sige god vilje, som sikkert deles af samtlige partier i dette ting. Men o.k., dette her er en lille regulering, om end meget beskeden, og man kan selvfølgelig sige, at det er bedre end ingenting, men jeg forstår så udmærket de pensionister, der temmelig hånligt vrænger på næsen, for det er temmelig uartigt at nøjes med at give dem så lidt.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Den lille forhøjelse, der ligger i disse lovforslag, kan SF naturligvis støtte, selv om vi finder den utilstrækkelig. De overenskomstindgreb, der er gennemført, har jo også betydning for, hvor meget der bliver givet til pensionisterne. Den dyrtidsregulering, vi lavede i december måned, hvor man lavede om på beregningsgrundlaget, og hvor man tog brændselsudgifterne ud af reguleringspristallet, kommer jo også til at betyde noget for pensionisterne.

Der er derfor en masse tal, vi meget gerne vil have frem, når vi nu skal undersøge disse lovforslag nærmere. Jeg har prøvet at kigge lidt tilbage på, hvad vi regulerede med sidste gang, og da regulerede vi med betydelig større beløb end det, der foreslås her, nemlig 530 mill. kr. Jeg er godt klar over, at der dengang var tale om en 2 års periode, mens det her kun dækker det sidste år af en overenskomstperiode, men det betyder til gengæld også, at man har ladet være med at regulere for den første periode, fordi der er gennemført en pensionsreform. Det vil sige, at man igen har modregnet i den pensionsreform, og det finder vi helt utilstedeligt. Der er altså en masse tal, vi gerne vil se lidt nærmere på.

Det er også vigtigt, at vi i udvalget får set på, hvorledes tallene ser ud, selv om der i forslaget står, at pensionisterne i overensstemmelse med ILO-konventionen får samme procent af en ufaglærts gennemsnitsløn som hidtil.

Vi er i princippet enige i, at forhøjelsen skal gives til alle, der får tillæg, og der skal ingen kritik lyde fra vores side, fordi man bryder med det gamle princip; det gav vi udtryk for, allerede da vi diskuterede pensionsreformen. Om der er sket det, at man nu har et mindre beløb til rådighed til forhøjelse for de pensionister, der får tillæg, er det meget svært at se ud af lovforslaget, som det foreligger, og det er noget, vi også meget gerne vil kigge nærmere på.

Det fremgår heller ikke særlig tydeligt af lovforslaget, hvor meget lommepengebeløbet skal stige for plejehjemsanbragte. Jeg håber dog, at det er en ordentlig stigning, idet denne gruppe i årevis har fået for lidt. Det er en af de ting, vi diskuterede allerede ved pensionsreformen, og det forekommer mig, at vi dengang fik en slags løfte af socialministeren om, at det var noget, der skulle tages op og ikke puttes i ældrekommisionen.

Forhøjelsen af kontantbeløbet for dem, der modtager varig hjælp efter bilstandsloven, betegnes i bemærkningerne til lovforslaget som medførende en ubetydelig udgift, og det illustrerer også ganske godt dette forslag. Varig hjælp burde faktisk udgå af bilstandsloven, men det er jo ikke noget, der ligger lige for.

Vi vil altså meget gerne se nærmere på dette lovforslag. Vi finder de foreslåede be-

[Lilli Gyldenkilde]

løb utilstrækkelige, men støtter selvfølgelig det meget lidt, der ligger i det.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan tilslutte sig de to foreliggende lovforslag. Vi har forståelse for, at regeringen har valgt denne form at gøre det på, når man har så få midler til rådighed, som tilfældet er. Vi er langt fra uvidende om, at det kan diskuteres, men jeg synes ikke, man skal bruge så stærke udtryk, som fremskridtspartiets ordfører gjorde om denne sag. Vi bor vel alle i et glashus, når det drejer sig om at skaffe midler i denne tid.

Vi kan tilsige en positiv udvalgsbehandling.

Birgith Mogensen (CD):

Når der som i dag er reguleringsforslag vedrørende folkepension til behandling, er der altid fuld tilslutning fra samtlige partier. Der er ingen, der mener, at folkepensionisterne får for meget; tværtimod mener vel de fleste, at denne gruppe får for lidt.

Lovforslagene fortjener dog foruden tilslutning en bemærkning til ordlyden i ministerens skriftlige fremsættelse. Her giver ministeren udtryk for, at årsagen til, at forhøjelsen bliver lagt på pensionstillægget, er, at man ønsker at hjælpe de dårligst stillede pensionister. Dette synspunkt kan vi støtte fuldt ud; vi ønsker blot, at det også bliver gennemført ved næste del af pensionsreformen, og at man ikke igen hjælper de bedrestillede pensionister ved at lægge det meste af forhøjelsen på grundbeløbet.

Med disse bemærkninger kan centrum-demokraterne tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Vi kan selvfølgelig støtte forslaget, fordi det trods alt betyder en forbedring af pensionisternes nuværende økonomiske situation.

Jeg mener også, at der er noget rigtigt i princippet om, at man giver ekstra meget til de dårligst stillede pensionister, men det skal ikke få én til at glemme, at der også ligger en lille finte i den måde, det foregår på ifølge dette forslag. Det har tidligere været sådan, at man »velfærdsregulerede« både grundbeløbet og selve pensionstillægget, medens man nu kun vil regulere tillægget. Hvorfor vil

man ikke i stedet for give hele denne pulje til de dårligst stillede pensionister? Man laver faktisk indirekte en nedskæring her.

Et andet spørgsmål, som jeg godt kunne tænke mig at få opklaret – men det kan jeg jo tage op under udvalgsarbejdet – er, hvorvidt denne regulering faktisk dækker lige så meget som det, de lavest lønnede får gennem det andet overenskomstår; det fremgår i hvert tilfælde ikke ganske klart af bemærkningerne til lovforslaget.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti er selvfølgelig enig i, som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, at det er rimeligt, at pensionisternes forhold forbedres, når der sker en stigning i lønningerne på arbejdsmarkedet.

Det er rigtigt nok et meget lille beløb, det drejer sig om, men hvor lille beløbet end er, mener vi, at stigningen burde være fordelt på både grundbeløb og tillæg, hvor socialministeren altså har foreslået, at stigningen kun sker på tillægget. Det er som altid dem, der har sparet lidt op, der kommer til at bøde for det og kommer bagud.

Lis Starcke (DR):

Retsforbundet er positivt indstillet til begge lovforslag. Vi sukker blot lidt over, at beløbene ikke er større; det kunne vi meget ønske.

Derimod er vi tilfredse med, at forhøjelsen gives til de dårligst stillede, og at det altså er pensionstillægget, der forhøjes.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Flere af folketingets medlemmer har givet udtryk for, at de glædede sig til udvalgsbehandlingen, og at de ville stille en lang række spørgsmål dér. Jeg skal derfor ikke gå ind i selve indholdet af lovforslagene allerede her ved førstebehandlingen, men blot sige, at jeg da meget vel forstår, at man har hæftet sig ved, at det er et begrænset beløb, der her stilles til rådighed. Set fra min synsvinkel er det dog immervæk noget, at det i forbindelse med en ualmindelig skrap politisk-økonomisk løsning i december måned blev muligt at foretage en vis regulering for pensionisterne. Jeg ser frem til et aktivt og positivt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lov om sømandsskat.

[Af Glistrup (FP) og Arentoft (FP)].

(Lovforslag nr. L 37. Fremsat 22/11 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Fremskridtspartiet foreslår, at den eksisterende sømandsskatteordning ophæves med udgangen af 1979. De indtægter, der hidtil har været beskattet efter sømandsskatteoven, skal efter forslaget være helt skattefri.

Fremskridtspartiet foreslog det samme i 1975, men det blev dengang forkastet med 126 stemmer mod 22. Fremskridtspartiets begrundelse for forslaget nu er præcis lige så usaglig som i 1975; at forslaget tillige vil virke som en uretfærdighed over for andre erhverv, skal jeg blot bemærke.

Det kommer sikkert ikke som en overraskelse for forslagsstillerne, at jeg helt må tage afstand fra det foreliggende lovforslag.

Camre (S):

I perioder i middelalderen havde man her i landet systemer, hvorefter adelen var fritaget for beskatning. Så gik verden fremad, og der blev indført lighed på skatteområdet for alle borgere. Jeg har forstået, at fremskridtspartiet vil tilbage til fortiden; det vil socialdemokratiet ikke.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg tror ikke, jeg kan gøre det bedre, end jeg som vikar for hr. Stetter gjorde det den 7. maj 1975, og henviser derfor til Folketingstidende 1974-75, 2. samling, sp. 4774.

Anders Poulsen (V):

Da vores ordfører i denne sag, hr. Ellemann-Jensen, desværre er forhindret i at være til stede, skal jeg varetage hans ordførerskab.

Det er jo ikke første gang, fremskridtspartiet fremsætter dette lovforslag. Allerede da det var fremme første gang for 5 år siden, fik det en særdeles ublid medfart af alle partier med undtagelse naturligvis af fremskridtspartiet, så det er egentlig vanskeligt at se det rimelige i på ny at spille folketingets tid og ressourcer med dette paradenummer. Men det generer åbenbart ikke fremskridtspartiet at skabe papirnusseri blot for at få markeret velkendte politiske synspunkter, der i virkeligheden ikke har skygge af chance for at blive vedtaget. Måske skulle vi andre prøve at skillinge sammen og betale fremskridtspartiets omkostninger ved at rykke en annonce i avisen med markering af sådanne sager. Det ville give os andre tid til mere væsentlige gøremål, og det ville spare skatteyderne for betydelige beløb.

Venstre vender sig stærkt mod forslaget om at afskaffe sømandsskatten. Der er i virkeligheden noget grundlæggende umoralsk ved at ville fritage en enkelt samfundsgruppe for den solidaritet, der ligger i, at alle i fællesskabet bidrager til at betale for samfundets ydelser, herunder altså også fremskridtspartiets markering af velkendte synspunkter i form af lovforslag.

Dette forslag er i virkeligheden en grov fornærmelse mod sømændene; og venstre kan ikke støtte det.

Arentoft (FP):

Mange vil nok huske statsministerens nytårstale, og det, der gjorde et særligt indtryk på dem, var nok hans lille julehistorie om virksomheden, der pludselig kom til at udbetale meget mere i løn, end den plejede, hvorefter arbejderne gik ned i kantine og bestilte luksusmiddag og luksusøl for at fejre, at de pludselig havde fået mere for deres arbejde. Men det hele viste sig at være en såkaldt